

Ιστορία

ΟΜΑΔΑ Α.

1. Να εξηγήσετε τους όρους «Μακίναϊκός πολιτισμός» και «Απέλλα», Θεωρικά, Σεισάχθεια.

copyright © 2005- 2006

2. α) Ποια η διαφορά ανάμεσα στο φοινικικό και το ελληνικό αλφάβητο και ποια ανάγκη τη γέννησε;

β) Γιατί η επινόηση του Ελληνικού αλφαβήτου αποτελεί σταθμό για την όλη πορεία του πολιτισμού;

3. Με βάση το κείμενο και τις ιστορικές σας γνώσεις να απαντήσετε: α) ποιος ο σκοπός της αγωγής αγοριών και κοριτσιών στη Σπάρτη και

β) πώς συνδέεται ο σκοπός αυτός με το χαρακτήρα του σπαρτιατικού κράτους;

Η ΖΩΗ ΣΤΗ ΣΠΑΡΤΗ

Η Σπάρτη λοιπόν ήταν ένα στρατόπεδο, όπου ύψιστο αντικειμενικό σκοπό της ζωής του είχε ο καθένας, να είναι σε κάθε στιγμή έτοιμος να πολεμήσει με τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα για την πόλη του. Ο σκοπός κάθε νόμου, ο έσχατος λόγος όλου του συστήματος κοινωνικής διατάξεως ήταν να διαμορφώσει καλούς στρατιώτες. Η χλιδή στην ιδιωτική ζωή απαγορευόταν αυστηρά· η σπαρτιατική λιτότητα έγινε παροιμιώδης. Ο επιμέρους άνθρωπος, απορροφημένος ολότελα μέσα στο κράτος, δεν είχε καθόλου δική του ατομική ζωή· δεν είχε να λύσει προβλήματα της δικής του ανθρώπινης υπάρξεως. Η Σπάρτη δεν ήταν τόπος για διανοουμένους ή φίλους της θεωρίας· το χρέος όλο το ανθρώπου και το υπέρτατο ιδεώδες της ζωής του Σπαρτιάτη περιέχονταν μέσα στους νόμους της πόλης του.

J.B. Bury-Russell Meiggs, Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδος, Εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1978, σ. 149

4. Να κάνετε την αντιστοίχιση:

α. Τσάντγουϊκ και Βέντρις	1. Οστρακισμός
β. Έβανς	2. Θολωτοί τάφοι
γ. Κλεισθένης	3. Νομοθέτης
δ. Πεισίστρατος	4. Γραμμική Β΄
ε. Σόλων	5. Κνωσσός
ζ. Μυκήνες	6. Τύραννος
η. Γερουσία	7. Αθήνα
θ. Εκκλησία του Δήμου	8. Σπάρτη

5. Ποιο σκοπό εξυπηρετούσε ο θεσμός των «λειτουργιών» στην αρχαία Αθήνα; Να αναφέρετε τις πιο σημαντικές.

copyright © 2005- 2006

ΟΜΑΔΑ Β.

1. Ποιος ήταν ο ρόλος της γυναίκας στην Αρχαία Αθήνα με βάση το κείμενο και τις ιστορικές σας γνώσεις;

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Από τη στιγμή που οι προμήθειες μπουν στο σπίτι, πρέπει κάποιος να τις διατηρήσει και να κάνει τις απαραίτητες εργασίες: μέσα στο σπίτι θα μεγαλώσουν τα παιδιά, στο σπίτι πρέπει να κεντραρισθεί το αλεύρι που δίνουν τα δημητριακά. Το ίδιο ισχύει και για την κατασκευή των ενδυμάτων από το μαλλί. Επειδή μάλιστα όλες οι εργασίες χρειάζονται φροντίδα, και αυτές που γίνονται μέσα στο σπίτι και αυτές που γίνονται έξω, νομίζω ότι ο Θεός ανέθεσε στη φύση της γυναίκας τις εργασίες και τις φροντίδες μέσα στο σπίτι και στον άνδρα τις εξωτερικές.

Ξενοφών, Οικονομικός, VII, 21-23 (μετ. Α. Παπαγεωργίου)

2. Να κατατάξετε κατά χρονολογική σειρά τα γεγονότα σημειώνοντας δίπλα την αντίστοιχη χρονολογία:

1. Μάχη Μαραθώνα	α. 479 π.Χ.
2. Μάχη στη Χαιρώνεια	β. 415 π.Χ.
3. Εκστρατεία στη Σικελία	γ. 490 π.Χ.
4. Μάχη στις Πλαταιές	δ. 338 π.Χ.

3. Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις:

- α. Η περιοχή της Κ. Ιταλίας και Σικελίας ονομάστηκε ..... γιατί .....
- β. Ο αρχηγός της αποστολής που πήγαινε να ιδρύσει μία αποικία, ονομαζόταν ..... και η οργανώτρια πόλη ονομαζόταν .....
- γ. Όταν το κριτήριο για συμμετοχή στην εξουσία είναι η καταγωγή, το πολίτευμα ονομάζεται ....., και όταν το κριτήριο είναι ο πλούτος, ονομάζεται .....
- δ. Ο ..... κίονας είναι κοντός και αυστηρός, ενώ ο ..... είναι ψηλότερος και κομψότερος.

4. Με βάση το κείμενο και τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφέρετε: **α)** ποιες μάχες έκριναν την εκστρατεία του Αλέξανδρου και **β)** ποια στοιχεία του χαρακτήρα του οδήγησαν στην επιτυχία των στόχων του;

ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Ο Αλέξανδρος ... έζησε τριάντα δύο χρόνια και οκτώ μήνες. Βασίλεψε δώδεκα χρόνια και οκτώ μήνες. Ξεχώριζε για τη φυσική ωραιότητα, την εργατικότητα, την εξυπνάδα, τη γενναιότητα, την ευσέβειά του, την αγάπη που έτρεφε για τις τιμές και την περιφρόνηση που έδειχνε στους κινδύνους. Εγκρατέστατος στις σωματικές απολαύσεις, ήταν ιδιαίτερα άπληστος για τους επαίνους. Μπορούσε να διακρίνει το σωστό, όταν ακόμη δεν είχε στοιχεία, αλλά και να βγάζει συμπεράσματα από τα γεγονότα που παρατηρούσε. Ήταν εξαιρετος στρατηγός` μπορούσε θαυμάσια να παρατάζει τη στρατιά του, να την εξοπλίζει και να την οργανώσει. Η παλικάριά του τον βοηθούσε να εξυψώνει το ηθικό των στρατιωτών του, να τους εμπνέει εμπιστοσύνη και με την αφοβία του να εξαφανίζει τους δικούς τους φόβους. Σεβόταν ιδιαίτερα τις συνθήκες και ήταν αδιάφθορος.

Αρριανός, Αλεξάνδρου Ανάβασις, Z, 28 (Μετ. Δ. Μόσχου)